

Nyilvánosság biztosításával összefüggő hatósági tapasztalatok

BALI PÉTER, FŐOSZTÁLYVEZETŐ

KÖZIGAZGATÁSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM

IPARBIZTONSÁGI FŐOSZTÁLY

Engedélyezési eljárás során, veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem egységes szerkezetbe foglalt biztonsági jelentése, biztonsági elemzése benyújtása esetén.

Engedélyezési eljárást követően:

Iparbiztonsági hatóság honlapján pl.: lakossági tájékoztató kiadvány, üzemek adatai

Érintett település polgármesterénél

Külső védelmi tervezés során

Veszélyességi övezetben történő fejlesztés esetén a bizottsági állás állásfoglalást követően

Küszöbérték alatti üzem esetén nincs nyilvánosság biztosításával kapcsolatos kötelezettség.

R. 8. § (1)

- Felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem üzemeltetője a 3. mellékletben meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelő biztonsági jelentést készít.
- Alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem üzemeltetője a 4. mellékletben meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelő biztonsági elemzést készít.

R. 20/A. § (2)

- **A biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés nyilvános, és**
- a veszélyeztetett település polgármesterének biztosítania kell, hogy abba jogszabályban meghatározottaknak megfelelően bárki betekinthesse.
- Amennyiben a biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés védendő adatot is tartalmaz, akkor az üzemeltető által készített, a biztonsági jelentésnek vagy biztonsági elemzésnek **a védendő adatot nem, de a lakossági tájékoztató kiadványhoz szükséges 10. melléklet 1.1. és 1.2. pontja szerinti adatokat tartalmazó változata bocsátható nyilvános megtekintésre.**

R. 10. melléklet 1.1. és 1.2.

1.1. a) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem (gazdasági társaság) cégneve, székhelye,
b) az üzemeltető neve, a létesítmény címe,
c) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem tájékoztatásért felelős személy neve, beosztása, elérhetősége,
d) tájékoztatás, hogy a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem e jogszabály alapján felső vagy alsó küszöbértékű,
e) annak kinyilatkoztatása, hogy az üzemeltető minden tőle elvárhatót megtett a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésére és a kialakult balesetek hatásainak mérséklésére.

1.2. a) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben folyó tevékenységek, a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset szempontjából érintett veszélyes anyagok fajtája és aktuális mennyisége,
b) a veszélyes anyagok tulajdonságai, veszélyességi osztályuk, az esetleges veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek során kialakuló egészség-, esetleg környezetkárosító hatások,
c) a lehetséges veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek kialakulása, a károsító hatások lehetséges területi eloszlása,
d) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem veszélyhelyzeti tevékenysége, és az elhárításban érintett felelős személyek, szervezetek, azok felkészültsége és felszereltsége.

Jogszabályi alapok összefoglalása

- Kat. 25. § (2) Amennyiben a biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés védendő adatot tartalmaz, az üzemeltető egyidejűleg a nyilvánosságra hozható, védendő adatot nem tartalmazó biztonsági jelentést vagy biztonsági elemzést is köteles az iparbiztonsági hatóság részére benyújtani.
- Kat. 31. § (1) A védendő adatot tartalmazó biztonsági jelentésbe, illetve biztonsági elemzésbe csak az üzemeltető vagy írásban meghatalmazott képviselője, az iparbiztonsági hatóság, valamint a külön jogszabály alapján arra jogosultak tekinthetnek be.

- Engedélyezés során végrehajtandó, nyilvánosság biztosításával összefüggő feladatokat az **R. 21. §-a tartalmazza.** (hirdetményi közzététel, közmeghallgatás)
- A **Kat. 33. § (1) bekezdése alá nem eső engedélykérelem esetében nem kell közmeghallgatást tartani,** de a polgármester a biztonsági jelentéshez, biztonsági elemzéshez tett észrevételeket a hirdetményi közzététel lezárását követő 8 napon belül megküldi az iparbiztonsági hatóságnak. Az iparbiztonsági hatóság az észrevételeket a döntésének meghozatalakor mérlegeli. *R. 22. § (3)*
- A veszélyes anyaggal foglalkozó üzem telephelye szerint illetékes polgármesternek az üzemeltetővel és az iparbiztonsági hatósággal együttműködve külön jogszabályban meghatározottak szerint biztosítani kell, hogy a lakosság véleményt nyilváníthasson az **új veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem építésére, vagy a már működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem tevékenységének jelentős változtatására** vonatkozó engedély kiadása előtt. *Kat. 33. § (1)*

- Kfv.II.37.602/2023/7.
 - Felperes: érintett nyilvánossághoz tartozó 1 lakos
 - Alperes: Hajdú-Bihar Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
 - Alperesi érdekelt: akkumulátor gyártással foglalkozó üzem
- Kfv.VII.37.526/2025/14.
 - Felperes: érintett nyilvánossághoz tartozó 56 lakos
 - Alperes: Pest Vármegyei Kormányhivatal
 - Alperesi érdekelt: akkumulátor gyártás alapanyagait tároló üzem

- A biztonsági jelentés nem volt tartalmi és formai szempontból megfelelő
- Hiánypótlási felhívás került kiadásra
- A kiegészítés az eredeti nyilvános biztonsági jelentéshez képest csekély terjedelmű (60 - 1 oldal)
- A kiegészítés 5 pontjából 3:
 - környező üzemek figyelembevétele,
 - súlyos baleseti eseménysorok részletes bemutatása,
 - mérgező égéstermék terjedésének ismertetése.
- A hiánypótlás érdekében benyújtott kiegészítés a közmeghallgatáson került szóban ismertetésre.

- Kúria kihangsúlyozta:
 - Nem bármilyen tartalmú biztonsági jelentést kell közzétenni, hanem a Kat. 3. § 3. pontja, az R. 3. melléklet 1.10. pontja, 7. melléklete és egyéb releváns rendelkezések szerint hiánytalan tartalmú, az érdemi elbírálás alapjául szolgáló biztonsági jelentést.
 - Az, hogy a hiánypótlás érdekében benyújtott kiegészítés a közmeghallgatáson szóban ismertetésre került nem helyettesíti a közzétételt.

Az érintett nyilvánosság tagjai a biztonsági jelentést megismerhetik, áttanulmányozhatják, szakmai segítséget vehetnek igénybe, így felkészülve vehessenek részt a közmeghallgatáson.
 - A hiánypótlás 3 pontja lényeges, a BJ tartalmát nagyban érintő, befolyásoló adatok, környezeti információk, a veszélyeztetett településen élő lakosságot, életüket, lakókörnyezetüket, a megfelelő környezethez való jogukat jelentősen érinti.

- Kúria kihangsúlyozta:
 - Felperes nem ügyfél volt, hanem az érintett nyilvánosság tagja.
 - Joga volt az eljárás során a kiegészített BJ közzététel útján történő megismerésére, abból felkészülni, a közmeghallgatáson jelen lenni, észrevételt tenni.
 - Fenti jogok megsértése akkor is a határozat megsemmisítéséhez vezet, ha a jogok biztosításával is megegyező döntés születne.
 - Fenti jogok figyelmen kívül hagyása érinti az egész eljárás jogszerűségét.

- A biztonsági jelentés nem volt tartalmi és formai szempontból megfelelő.
- A biztonsági jelentés nem tartalmazta az R. 10. melléklet 1.1. és 1.2. pontok szerintieket teljes körűen.
- Üzemeltető a biztonsági jelentésben védendő adattá nyilvánított több, később kifogásolt elemet.

- Kúria kihangsúlyozta:
 - A lakosság érdemi részvételi joga nem üresíthető ki az üzleti titokra történő hivatkozással.
 - Az érintett nyilvánosságnak joga van arra, hogy tudja, hogy milyen veszélyes anyagokkal, milyen mennyiségben és milyen tevékenységet fognak ellátni, ez a tevékenység milyen potenciális hatással jár.
 - Aarhusi Egyezmény szerint az információ hozzáférhetővé tételének kell a főszabálynak lennie és a megtagadási indokokat szorítóan kell értelmezni. A kereskedelmi vagy ipari információk bizalmas jellegére nem lehet hivatkozni a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információk hozzáférhetővé tételével szemben.

- Kúria kihangsúlyozta:
 - A hatóságnak nem kell a kérelmező által védendő adatként megjelölt valamennyi adatot vizsgálnia.
 - A hatóság hatásköre nem terjed ki a kötelezően közzéteendő adatokon túl a kérelmező üzleti titkának felülvizsgálatára.
 - Mivel az érintett nyilvánosság tagjai nem ismerhettek meg minden, a tervezett veszélyes tevékenységgel kapcsolatos lényeges és kötelezően közzéteendő információt, nem is voltak abban a helyzetben, hogy észrevételeiket teljes körűen megtegyék, bízva abban, hogy azokat a hatóság értékelni fogja.

- A hatóságnak BJ esetében 5 munkanapon, BE esetében 10 napon belül el kell küldenie a polgármesternek a biztonsági dokumentációt. [R. 21. § (1) és R. 22. § (1)]
- Ezt követő érdemi hiánypótlás esetén a nyilvánosság nem biztosítható, vagy csak ritkán.
- Hiánypótlásra 20 napot biztosít a jogszabály. [R. 10. § (2a)]
- Az eljárás nem 5 nap, hanem 70 nap!

- A BJ, BE nyilvános, biztosítani kell a betekintés lehetőségét. [R. 20/A. § (2)]
- Védendő adat fogalmának szűk körű értelmezése szükséges.
- A BJ, BE tartalmi követelményeit az R. 3. és 4. melléklete tartalmazza, kiegészítve a 10. melléklet 1.1. és 1.2. pontjaival. [R. 8. § (1) és R. 20/A. § (2)]
- Az R. 10. melléklet 1.1. és 1.2. pontjai szerinti adatok mellőzése az eljárás jogszerűségét veszélyezteti.
- Érintett nyilvánosságnak joga van az eljárás során a BJ közzététel útján történő megismerésére, abból felkészülni, a közmeghallgatáson jelen lenni, észrevételt tenni, joga van arra, hogy tudja, hogy milyen veszélyes anyagokkal, milyen mennyiségben és milyen tevékenységet fognak ellátni, ez a tevékenység milyen potenciális hatással jár.
- Külső védelmi tervezés végrehajtása nem lehetséges a megfelelő adatok nélkül.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

BALI PÉTER

peter.bali@ktm.gov.hu

+36703345090

